

Film:

Der Untergang (2004)

Films, Duitsland 1990-2010

Het oorlogsdrama 'Der Untergang' van regisseur Oliver Hirschbiegel gaat over de laatste 12 dagen van Adolf Hitler in zijn Berlijnse bunker en verbeeldt de wanhoop en vertwijfeling in de aanloop naar de Duitse nederlaag. De populaire acteur Bruno Ganz kroop in de huid van Hitler.

Lang vóór de première zorgde de film van Oliver Hirschbiegel in Duitsland voor heftige reacties. Niet eerder had een Duitse regisseur de dictator voorgesteld als een relatief normaal mens, iemand die aardig is voor zijn secretaresse en zijn hond.

Critici vonden dat je Hitler niet van een menselijke kant kon laten zien. Bovendien zou er te weinig aandacht worden besteed aan de nazi-misdaden, vonden zij, en daarmee werden die gebagatelliseerd. Hirschbiegel antwoordde dat hij zich zoveel mogelijk aan de historische feiten had gehouden en die zouden voor zich spreken. Bovendien kwam de maniak in Hitler volgens hem wel degelijk bovendrijven.

Door de ogen van Hitlers secretaresse Traudl Junge - aandoenlijk gespeeld door Alexandra Maria Lara - ziet de toeschouwer hoe Hitler en de nazitop in april 1945 in de Berlijnse bunker reageren op de komst van de Russen: moe, vertwijfeld en radeloos.

Hitler is aardig tegen zijn secretaresse, maar hij deinst er niet voor terug zijn troepen op een zelfmoordmissie te sturen. "Als het Duitse volk niet kan winnen, zal het vernietigd moeten worden!" roept hij. Dit wispelturige karakter maakt hem voor veel bioscoopgangers alleen maar griezeliger.

Schrijfster Melissa Müller tekende het levensverhaal van de echte Traudl Junge op. Het boek 'Bis zur letzten Stunde' (2002) vormde samen met het werk van Hitlerbiograaf Joachim Fest de basis voor 'Der Untergang'. Junge maakte overigens kort voor haar dood in februari 2002 op de Berlinale nog de première mee van de documentaire 'Im toten Winkel - Hitlers Sekretärin' (2002). Daarin vertelt ze haar verhaal voor een draaiende camera.

'Der Untergang' trok in Duitsland alleen al 4,5 miljoen bezoekers naar de bioscoop. De film werd genomineerd voor de Oscar voor beste buitenlandse film,

maar won die niet.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/naslagwerk/596/der-untergang-2004>